

คำชี้แจงกระทรวงแรงงาน
เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง
และส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน
พ.ศ. ๒๕๔๖

กระทรวงแรงงานได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔ ก วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๘) จึงขอชี้แจงรายละเอียดของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว เพื่อความเข้าใจและปฏิบัติอย่างถูกต้อง ดังต่อไปนี้

๑. “การตรวจสอบสุขภาพ” ตามกฎกระทรวงฉบับนี้หมายความว่า การตรวจร่างกายและสภาวะทางจิตใจตามวิธีการแพทย์ เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสม และผลกระทบต่อสุขภาพของลูกจ้างอันอาจเกิดจากการทำงาน

๒. “งานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง” ตามกฎกระทรวงฉบับนี้หมายความว่า งานที่ลูกจ้างทำเกี่ยวกับ

๒.๑ สารเคมีอันตรายตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๒.๒ จุลชีวนเป็นพิษซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือสารชีวภาพอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๒.๓ กัมมันตภาพรังสี

๒.๔ ความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน ความกดดันบรรยากาศ แสง เสียง หรือสภาพแวดล้อมอื่นที่อาจเป็นอันตราย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๓. กฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดให้นายจ้างที่ให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง ต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ดังนี้

๓.๑ จัดให้ลูกจ้างได้รับการตรวจสอบสุขภาพจากแพทย์ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๓.๑.๑ เป็นแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม
ด้านอาชีวเวชศาสตร์ หรือ

๓.๑.๒ ผ่านการอบรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ หรือ

๓.๑.๓ มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

๓.๒ จัดให้ลูกจ้างได้รับการตรวจสอบสุขภาพตามกำหนดระยะเวลาการตรวจ ดังนี้

๓.๒.๑ ตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างครั้งแรกให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับ
ลูกจ้างเข้าทำงาน

๓.๒.๒ ตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างครั้งต่อไปอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๓.๒.๓ ในกรณีที่ลักษณะหรือสภาพของงานที่เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงนั้น มีความจำเป็น
ต้องตรวจสอบสุขภาพตามระยะเวลาอื่น ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างตามระยะเวลานั้น

๓.๒.๔ ในกรณีที่นายจ้างเปลี่ยนงานของลูกจ้าง โดยที่งานนั้นมีอันตรายแตกต่างไป
จากเดิม นายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างทุกครั้งให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
เปลี่ยนงาน

๓.๓ ในกรณีที่ลูกจ้างหยุดงานสามวันทำงานติดต่อกันเนื่องจากประสบอันตรายหรือ
เจ็บป่วยไม่ว่ากรณีใด ๆ นายจ้างอาจขอความเห็นจากแพทย์ผู้ทำการรักษา หรือแพทย์ประจำสถานประกอบ
กิจการ หรือจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างก่อนให้ลูกจ้างกลับเข้าทำงานอีกครั้งได้

๓.๔ จัดให้มีสมุดสุขภาพประจำตัวของลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงตามแบบที่อธิบดี
ประกาศกำหนด และบันทึกผลการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างในสมุดสุขภาพประจำตัวของลูกจ้างตามผลการตรวจ
ของแพทย์ทุกครั้งที่มีการตรวจสอบสุขภาพ

๓.๕ เก็บบันทึกผลการตรวจสอบสุขภาพรวมทั้งข้อมูลสุขภาพอื่นที่เกี่ยวข้องและพร้อมที่จะให้
พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้ตลอดเวลา โดยให้เก็บไว้ ณ ที่ทำการของนายจ้างไม่น้อยกว่าสองปี นับแต่
วันสิ้นสุดของการจ้างแต่ละราย เว้นแต่มีการร้องทุกข์ว่านายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือมีการฟ้องร้องคดี
เกี่ยวกับโรคหรืออันตรายอย่างใดต่อสุขภาพของลูกจ้าง แม้จะพ้นเวลาที่กำหนด ให้นายจ้างเก็บรักษาเอกสารนั้น
ไว้จนกว่าจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ มิให้นายจ้างนำข้อมูลนั้นไปใช้ในทางที่
เป็นโทษแก่ลูกจ้างโดยไม่มีเหตุอันสมควร

๓.๖ แจ้งผลการตรวจสุขภาพให้แก่ลูกจ้าง ดังนี้

๓.๖.๑ กรณีผลการตรวจสุขภาพผิดปกติ ให้แจ้งแก่ลูกจ้างผู้นั้นภายในระยะเวลาสามวันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจ

๓.๖.๒ กรณีผลการตรวจสุขภาพปกติ ให้แจ้งแก่ลูกจ้างผู้นั้นภายในระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจ

๓.๗ จัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันทีที่พบความผิดปกติของลูกจ้าง หรือลูกจ้างมีอาการหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน และทำการตรวจสอบหรือหาสาเหตุของความผิดปกติเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน

๓.๘ ให้นายจ้างส่งผลการตรวจสุขภาพของลูกจ้างที่พบความผิดปกติหรือการเจ็บป่วย การให้การรักษาพยาบาลและการป้องกันแก้ไขต่อพนักงานตรวจแรงงานตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบความผิดปกติหรือการเจ็บป่วย

๓.๙ ให้นายจ้างเปลี่ยนงานให้แก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างมีหลักฐานทางการแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ หรือที่ทางราชการยอมรับแสดงว่าไม่อาจทำงานในหน้าที่เดิมได้

๓.๑๐ ให้นายจ้างมอบสมุดสุขภาพประจำตัวลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงให้แก่ลูกจ้างเมื่อสิ้นสุดการจ้าง

๔. หน้าที่ของแพทย์ผู้ทำการตรวจสุขภาพ

๔.๑ บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับผลการตรวจสุขภาพ โดยให้ระบุความเห็นของแพทย์ที่บ่งบอกถึงสภาวะสุขภาพของลูกจ้างที่มีผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานหรือลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายของลูกจ้าง

๔.๒ ลงลายมือชื่อแพทย์ผู้ทำการตรวจหรือให้ความเห็นในวันที่ทำการตรวจหรือให้ความเห็นนั้น

ทั้งนี้ ในการจัดให้มีสมุดสุขภาพประจำตัวของลูกจ้าง การตรวจสุขภาพของลูกจ้างเมื่อแรกรับตรวจสุขภาพเมื่อเปลี่ยนงานที่มีอันตรายแตกต่างไปจากเดิม และการตรวจสุขภาพประจำปี รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ ตามกฎกระทรวงนี้ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

กระทรวงแรงงาน

เมษายน ๒๕๔๘